

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ НА ЦОП „СВ. СОФИЯ“ ЗА 2010 ГОДИНА

КВ. СЕРДИКА, РАЙОН "ВЪЗРАЖДАНЕ", УЛ.ГЮЕШЕВО № 21

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение	4 стр.
2. Контекст на развитието на социалните услуги в ЦОП	4 стр.
3. Децата, семействата и услугите	7 стр.
4. Управление и развитие на ЦОП „Света София”	10 стр.
5. Работата на ЦОП „Света София” в цифри	12 стр.
6. Добавена стойност в развитието на ЦОП „Света София”	13 стр.
7. Публичност на дейността на ЦОП „Света София”	14 стр.
8. Заключение	18 стр.
9. Развитие на ЦОП „Света София”	19 стр.

Центърът за обществена подкрепа в кв. "Сердика", район "Възраждане", ул. "Гюешево" № 21, е създаден и изграден по поредица от проекти, реализирани от фондация „За Нашите Деца“ в един много сложен период от гледна точка на случващи се интензивни промени в социалната политика за деца и семейства. Тъй като ЦОП се помещава в част от сградата на Дома за медико-социални грижи за деца „Св. София“, в процеса на неговото изграждане Центърът също получи

спонтанно името си ЦОП „Св. София“.

През последните четири години фондация „За Нашите Деца“ положи много усилия, за да направи този център средище, в което се предоставят качествени социални услуги в общността. Постепенно ЦОП „Св.София“ се обособи като едно много специализирано място за семействата на деца в бебешка възраст. Усилията на екипа са насочени към това да превърнат центъра в пространство за подкрепа, уютно и сигурно място за деца и родители. За да се случи всичко това, за нас беше изключително ценна подкрепата на нашите партньори и приятели – държавните служби в системата за закрила на детето, общинските структури и звена, родилните отделения в болниците, бизнеса и гражданите. Особено важна за нас е подкрепата на Столична община, която гарантира успешното развитие на центъра съобразно нуждите на общността.

Благодарим специално на екипа на ДМСГД „Света София“ за подадената ръка в осигуряването на приемственост и развитие на услугите за бебета, готовността за партньорство в процеса на реформа на институцията към услуги, базирани в общността.

Иван Павлов

*Директор на Център за обществена подкрепа „Св. София“
Фондация „За Нашите Деца“*

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Центърът за обществена подкрепа „Света София“ в кв. „Сердика“, район „Възраждане“, ул. „Гюешево“ № 21, е създаден и изграден по поредица от проекти, реализирани от фондация „За Нашите Деца“ в един много сложен период от гледна точка на случващи се интензивни промени в социалната политика за деца и семейства. Тъй като ЦОП се помещава в част от сградата на Дома за медико-социални грижи за деца „Св.София“, в процеса на неговото изграждане Центърът също получи спонтанно името си ЦОП „Св.София“.

ЦОП «Св. София» е създаден от фондация «За Нашите Деца» в рамките на редица проекти:

- В периода 2005г. – 2007г. в същото помещение, в което сега се помещава ЦОП – сектор 2 на ДМСГД «Св.София», по проект на фондацията, финансиран със собствени средства, е създаден Център за работа със деца в риск и техните семейства.
- В периода март 2007г. – април 2008г. фондацията реализира проект «Холистичен модел за грижа и услуги за деца до 3г.», финансиран по програма ФАР към МТСП, като първи етап на реформата на ДМСГД «Св.София». В рамките на проекта е преустроен сектор 2 на ДМСГД в ЦОП, създаден е основен екип и са развити услугите на центъра.
- В периода май-юни в рамките на съвместен проект със Столична Община фондацията продължи работата на ЦОП «Света София», като средствата за този проект бяха осигурени от Общината с решение на Столичния общински съвет. Това бе знак за гласувано доверие в капацитета на нашата организация, както и висока оценка за резултатите, които постигаме.
- В периода декември 2008г. – ноември 2009г. фондацията реализира проект „Семейство за всяко дете“, финансиран по програма ФАР на МТСП. Проектът даде възможност на фондацията да повиши капацитета на ЦОП със специализиран екип за работа с приемни семейства и осиновители.
- От 01.02.2010 г. ЦОП „Св. София“ се управлява отново от фондация „За Нашите Деца“ след спечелен конкурс обявен от Столична община. От същата дата центърът функционира като делегирана от държавата дейност с капацитет 55 места. От месец юли 2010 г. капацитетът е увеличен на 105 места съгласно заповед на Агенцията за социално подпомагане и решение на Столичния общински съвет.

През 2010г. ЦОП „Света София“ реализира своята дейност съгласно Програма, одобрена от Столична община. Настоящият доклад има за цел да представи дейността на центъра и изпълнението на неговата Програма. Анализът на работата на центъра през 2010г. е в основата на предложената годишна програма за развитие на ЦОП „Света София“ за 2011г., внесена в Столична община в края на 2010г.

2. КОНТЕКСТ НА РАЗВИТИЕТО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ЦОП

София е **най-бързо разрастващият се град** в страната през последните десетилетия. Възможностите за работа в София са по-големи от тези в останалата част на България. Това води до **миграционни процеси към София**, в резултат на което жителите на София – град по данни на Националния статистически институт са около 1 170 842. Това са 15 % от цялото население на страната. По изчисления на Столична община, реалният брой на живеещите и временно пребиваващите в София надхвърля 1 800 000 души, което значително променя, както **броя на детското население**, така и нивата на **безработица**. Децата, според официалните данни, са около 203 284 от цялото население на София.

Детското население на София среща **редица трудности, които сериозно го поставят в риск**. Това са бедността, изолацията, изоставянето на деца от семействата, живот в институции, насилие, непостъпването/ отпадането от училище, криминални прояви, зависимости, проституция и др.

На територията на столицата голяма част от ромското население живее в обособени маргинализирани квартали: „Факултета“, „Христо Ботев“, „Филиповци“, „Коньовица“, „Захарна фабрика“, „Бакърена фабрика“, „Баталова воденица“, „Селище на строителя“ (бившите Виетнамски общежития), части от кварталите „Малашевци“ и „Орландовци“, „Горубляне“, „Кремиковци“, „Ботунец“, „Модерно предградие“, „Гара Искър“, „Дружба“ и „Абдовица“, „Татарли“, „Обеля“, бул. „Европа“ и „Милево ханче“. Особено тежки са жилищните проблеми в кв. „Факултета“ – определено някои части от големия квартал като гетото „Камбоджа“, „Филиповци“, „Захарна фабрика“, „Гара Искър“, бул. „Европа“ и „Сердика“. Тежки са проблемите на живущите роми особено във фургоните на бул. „Европа“, където в 30 фургона живеят около 45-50 семейства и в ж.к. „Сердика“, район „Възраждане“ – там живеят около 60 семейства с около 165 души. На ул. „Суходолска“ живеят повече от 350-380 души при много тежки условия. Тези фактори са предпоставка за това голям процент от трайно институционализираните деца да са от ромски произход.

По данни на UNICEF над 2,15% от новородените у нас биват изоставяни в институция. В Столична община функционират над **10 АГ Болници и родилни отделения** към многопрофилни лечебни заведения, където се приемат родилки от цялата страна. За периода 01-06.2010г. по данни на ДАЗД в страната около **1024 бебета са изоставени от майките си** за отглеждане в институция. Направо от родилното отделение са изоставени 533 бебета, а общият брой изоставени деца в домовете от 0 до 3 години е около 2 350. Тези данни са отражение на реалната за страната ситуация. Това поставя България на едно от първите места сред страните в Европа по брой на настанени в институция деца на възраст между 0 и 3 години.

Преобладаващата част от социалните услуги държавно делегирана дейност на територията на област София, включително услугите в общността, не се предоставят в домашната среда на потребителите или на терен. Потребителите следва да посетят съответния кризисен център, дневен център или друго социално заведение, за да получат услугата. Изключение правят различните програми за социални и лични асистенти, както и домашния социален патронаж. Този подход предполага, че потребителят има информация за всички възможни услуги и е в състояние да вземе решение коя услуга най-добре би задоволила потребностите му. Много често хората в неравностойно положение не разполагат с информацията и ресурси да се свържат със службите, което влияе върху достъпа им до социални услуги.

В Столична община има 9 Отдела за закрила на детето към ДСП, които следва да обслужват всички деца в риск в общината. Проактивният подход за работа в общността е слабо застъпен и приоритет в работата на службите са децата във висок риск. Поради голямата пренатовареност в системата се наблюдава сериозно текучество, което допълнително затруднява тяхната дейност.

В София има и **10 специализирани институции за деца:**

Домове за медико-социални грижи за деца	ДМСГД „Св. Св. Иван Рилски“; ДМСГД „Св. Параскева“; ДМСГД „Света София“;
Домове за деца от 3 до 6 години	ДД „Св. Иван Рилски“ от 3 до 6 години;

	ДД – кв. Драгалевци от 3 до 6 години; ДД “Надежда” от 3 до 6 години;
Домове за деца от 7 до 18 години	ДД “П.Р. Славейков” от 1 до 13 клас; ДД “Христо Ботев” от 1 до 13 клас; ДД “Асен Златаров” от 1 до 13 клас;
Дом за деца и младежи с умствена изостаналост	ДДМУИ „Дъга”

В тях са настанени за отглеждане и възпитание **около 350 деца**. В същото време няма ясна статистика колко деца се настаняват в домове извън София.

На територията на Столична община функционират **над 430 детски заведения** – детски градини, основни, средни и професионални училища, училища по изкуствата, специални училища, ученически школи, центрове за работа с деца и други.

Същевременно услугите, базирани в общността са сравнително слабо развити и недостатъчни спрямо нуждите на общността. В долната таблица са представени съществуващите към момента услуги за деца и семейства в общността:

Статут на услугата	Услуга	Брой центрове
Делегирани от държавата дейности	Социален учебно професионален център	1
	Преходно жилище	1
	Дневен център за деца с увреждания	1
	Дневен център за деца с аутистичти симптоми	1
	Центъра за настаняване от семеен тип за деца с увреждания	1
	Центъра за настаняване от семеен тип за деца, лишени от родителска грижа	2
	Центъра за обществена подкрепа на деца и семейства	4
	Звено „Майка и бебе”	1
	Център за работа с деца на улицата и	1
	Кризисен център за деца, пострадали от насилие.	1
Проект ОПРЧР по на Столична община	Център за консултиране, подкрепа и подготовка за самостоятелен живот на юноши в риск към ДД „Христо Ботев”	1

Анализът на действащите социални услуги, направен при оценката и планирането на Областната стратегия за социални услуги показва, че е необходимо е да се развият гъвкави социални услуги за деца, които да отговарят на динамично променящите се нужди на потребителите и да се предоставят при тях, в естествената семейна среда. Важно е да се подходи иновативно и в партньорство с другите доставчици на социални услуги и училищата. Отчетена е необходимостта да се създадат центрове за консултация и защита на правата на децата в общността и други алтернативни социални услуги, даващи възможност на децата да изразят своето мнение, да получат подкрепа или да бъдат изслушани.

Важна част от условията, в които се развива ЦОП „Света София” е неговата роля по отношение реформата на Дома за медико-социални грижи за деца „Св.София” и развитието на услуги към настанените в дома деца. В дома са настанени около 40 деца на възраст от 0 до 3 год., при капацитет 70. Почти 50% от институционализираните деца имат

сериозни дефицити в развитието и се нуждаят от специфични грижи. Начинът на отглеждане на децата в домовете забавя тяхното развитие поради липсата на сигурна връзка на детето със значим възрастен. За успешното връщане на тези деца в семейства – родни, роднински, приемни или осиновителни е необходима подготовка и подкрепа както към децата, така и към семействата. Това определя в голяма степен фокусът и акцента на работа на ЦОП „Света София“ през 2010г.

3. ДЕЦАТА, СЕМЕЙСТВОТА И УСЛУГИТЕ

Предоставяне на услуги за превенция на изоставянето и на насилието на деца

Фондация «За Нашите Деца» определя превантивните услуги като най-важната част от работата на ЦОП. Те са тези, които подкрепят семействата да се справят с кризите, да градят родителския си капацитет, да запазват децата в семейството, вместо да ги изоставят или поставят в условия на насилие. В този смисъл, услугите по превенция на изоставянето и насилието над деца, са онзи механизъм на деинституционализацията, който се нуждае от най-голямо внимание от цялото ни общество.

През 2010г. в ЦОП продължават да се предоставят услуги за превенция на изоставянето на деца и насилието над тях /включително negliжиране/, на следните нива:

- пренатална превенция, превенция на ниво родилен дом и постнатална превенция;
- превенция в общността чрез семейна подкрепа към семейства със затруднения;
- превенция на изоставянето и насилието при деца с увреждания;
- първична превенция на изоставянето и насилието чрез организиране на курсове за повишаване на родителския капацитет.

Целевите групи на тези услуги са бременни жени и родилки в риск да изоставят детето си, семейства в затруднения да отглеждат децата си, семейства с деца с увреждания, деца, преживели форми на насилие, млади хора и рискови групи, на които се изграждат знания за родителстването.

Услугите се организираха на принципа на индивидуалната и семейната работа, с подкрепа от мултидисциплинарен екип. По всеки случай се работи на база индивидуална оценка и договорен план със семейството. През 2010г. са предоставени превантивни услуги към деца и семейства, както следва:

- Семействата на 114 деца са подкрепени с цел превенция на изоставянето и осигуряване на сигурна грижа.
- Консултирани и подкрепени са общо 72 майки на ниво родилно отделение. От тях 53 са взели трайно решение да отглеждат деца си в семейна среда.
- Предотвратено е настаняването в институция на 9 деца, настанени в семейства на роднини и близки като е оказана интензивна подкрепа към семействата, които полагат грижа за тях.
- Предоставени услуги и подкрепа към 8 деца /и семействата им/ за справяне с ефектите от насилието.
- Подкрепени 19 деца с увреждания и техните семейства, включително с услуги за рехабилитация и социализация.

За млади хора и ученици се организираха групи за обучение в родителски умения, семейно планиране и курс «Бременност и грижи за новороденото». В курсове за родителски умения се включиха 64 ученици в горен курс. Тяхната обратна връзка доказва нуждата на

младежите от форум за информация и дискусия по теми, свързани с тяхната бъдеща роля на родители: „*Благодарим! За това, че ни научихте на много интересни и полезни неща! Благодарим, че бяхте страхотни!*”.

ЦОП «Св.София» продължава да развива превантивни услуги с високо качество, което налага специализация на социалните работници. Усилията им са насочени към това да развиват компетенция в тези области, което е и потребността на общността. Работата по случаи на насилие изисква тясна специализация и съответен институционален ресурс.

Развитие на услуги за превенция на отклоняващото се поведение и отпадането от училище

Беше планирано тази група услуги да се насочат към деца с отклоняващо се поведение, деца отпадащи от училище и техните семейства. Целта на услугите е да се развие чувствителност към социално-приемливо поведение. Услугите са за деца и семействата им

- които вече имат проблемно поведение;
- деца в риск от отпадане от училище
- деца, отпаднали от училище.

Нуждите на общността показаха необходимостта от създаването на обособени и специализирани услуги в това направление. В работата си социалните работници от ЦОП идентифицираха и подпомагаха семействата на децата да се справят с неприемливо поведение чрез услуги, насочени към повишаване на родителския капацитет и създаване на подкрепяща социална мрежа. За всяко дете е изработен индивидуален план за ползване на услуги в ЦОП. Освен това, екипът на ЦОП «Св. София» насочваше усилия в посока координиране на всички заинтересовани страни в създаването на подкрепяща и разбираща среда за управление на отклоняващо се поведение при децата – родители, учители, социални работници и др. специалисти.

През отчетния период в ЦОП е работено с пет случая на деца с риск от отпадане от училище. Анализът направен за нуждите на общността показва, че за да може да се обхване тази целева група, е необходимо да се развиват специализирани услуги в специализирани центрове. Екипът на ЦОП работи през 2010 г. над заложените капацитет по случаи на превенция на изоставянето и семейна подкрепа, което ограничи капацитета ни за работа по случаи на деца с риск от отпадане от училище.

Предоставяне на услуги за социална интеграция и реинтеграция на деца от домове в биологичните им семейства

През 2010г. продължиха да се реализират **интегриращи услуги** са за деца, които са под институционална грижа. Те бяха насочени към развитие и създаване на модели за самостоятелен живот и/или за живот в семейна среда. Услугите по дейността се предоставяха в група и на индивидуален принцип, съобразени с възрастовите особености на децата. Фокусът беше насочен към създаване на емоционална връзка със значим възрастен, чрез която да се компенсира изоставянето в развитието на детето. Реализираха се социализиращи групи за децата от ДМСГД.

Услугите по реинтеграция бяха насочени към подкрепа на връщането на деца в семействата им. Екипът на ЦОП участва в целия процес – оценка на децата и семействата, подготовката им за съвместен живот, подкрепа за връщане на детето в семейството, подкрепа след реинтеграцията. Екипът на ЦОП подкрепи реинтеграцията на деца от София, настанени в София или извън града, както и на деца от страната, настанени в София.

Към настоящия момент няма единна национална програма за интеграция и подготовка на деца и млади хора за живот извън институцията. В повече от случаите децата, излизащи от системата за грижи, не са подготвени за самостоятелен живот и/или живот в семейна среда. Институционалният тип грижа прави децата зависими и неориентирани за реалния живот, което води до сериозни затруднения и ситуации на несправяне в живота извън дома.

От друга страна, реинтеграцията на деца в семействата им изисква причините, довели до настаняване на детето, вече да са преодолени. За да се случи това, активно трябва да се работи както с детето, така и със семейството. Много често това не се случва поради ограничените капацитети на отделите за закрила на детето. Услугите, които предлагаме в тази част, преодоляват това ограничение на системата за закрила и водят до сигурно и трайно връщане на деца от домове в семействата им.

През 2010г. са реинтегрирани две деца в биологичните им семейства. Наблюдението на семействата е приключило. Едно от децата беше върнато в институцията и в последствие настанено в приемно семейство. Другото дете трайно и успешно е изградило емоционална връзка със семейството си и живее с него. Към края на отчетния период се работи по 10 случая по реинтеграция. През отчетния период 20 деца от ДМСГД са включвани в социализиращи дейности. За отчетния период в ЦОП се е работило индивидуално с 1 едно дете по «История на живота». През декември беше насочено още 1 дете. Договорено е стартиране на работата през месец януари 2011 г. Иницирано е и насочване на още 1 дете към ЦОП за индивидуална работа «История на живота».

В процеса на реинтеграция последното решение се взема от ОЗД, което не дава възможност на екипа на ЦОП да управлява този процес изцяло. Възрастта на деца, които влизат в социализиращите групи наложи през този период преосмисляне на инструмента за работа по «История на живота» и неговата адаптация към по-ниска възрастова група.

Предоставяне на услуги за развитие на алтернативни семейства

През 2010г. в ЦОП «СВ.София» услугите към алтернативните семейства включваха целия процес – от запитване на граждани, информиране, оценка и обучение на кандидати, представяне пред Комисия, до подкрепа при настаняване/ осиновяване, 24 часово консултиране по телефона при трудни ситуации, супервизия на срещи с биологични родители, групи за самоподкрепа. По дейността бяха предоставяни услуги към близки и роднини, които полагат грижи за дете, кандидат-приемни и осиновителни семейства, одобрени приемни и осиновителни семейства. Услугите се предоставяха както на клиенти с Направление от ОЗД към ДСП, така и на самозаявени клиенти. Предоставяха се по индивидуално изготвен план след договаряне със семействата. В ЦОП продължи да функционира и 24-часовата консултантска линия за приемни родители и осиновители. Стартира арт-ателие за приемни и осиновени деца. Започна да се провежда надграждащо обучение на приемни семейства с настанени приемни деца. Директорът на ЦОП е член на Комисията за детето към Столична община, която одобрява приемните семейства.

През годината са получени 119 първоначални запитвания за приемна грижа, а 29 кандидат - приемни семейства са ползвали услугите на ЦОП. В Центъра са обучени 9 кандидат приемни семейства. Представени пред Комисии са 9 семейства, преминали през различни етапи през ЦОП. В центъра се подкрепят 14 приемни семейства. Стартира надграждащото обучение на утвърдени приемни семейства, изградена е група за подкрепа на приемните семейства. Три деца са оценени за настаняване в алтернативна форма на семейна грижа и шест са в процес на оценяване. 11 деца се подкрепят в приемни семейства.

През отчетения период са подкрепени 18 кандидат-осиновители и 2 осиновители. Те са включени в групи за обучение, в които се предоставя информация и се създава възможност за дискусия и споделяне на притеснения и опит. В един от въпросниците на участниците е написана ценна за нас обратна връзка: *„Екипът, който ни обучаваше, създаде приятна обстановка, помогна за бързо сприятеляване между нас и така всеки беше много откровен и показва своите знания и опит“*.

Затрудненията в развитието на приемната грижа, произтичат от многото участници в процеса, които управляват различни етапи от нея. Водещата роля на Д «СП»/ОЗД оказва решаващо значение за темпото на нейното развитие. Това е органът, който насочва приемните семейства и изисква осъществяването на оценки на децата в ДМСГД.

4. УПРАВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ЦОП „СВЕТА СОФИЯ”

Работа на Група за управление на ЦОП „Св. София”

Управлението на ЦОП се осъществява от **Група за управление**. Като продължение на ГУП впоследствие започна функционирането на Координационен съвет към ЦОП „Св.София”. В него са включени представители на всички институции, имащи отношение към услугите по проекта и тяхното развитие – Д”СП”/ ОЗД в София, СО, ДМСГД „Св.София”, ПСАГБАЛ „Св.София”. Основните партньори на ЦОП са въввлечени пряко в развитието на услугите му. В някои от заседанията участие взеха и представители на ДАЗД и АСП. Координационният съвет проведе 4 заседания през 2010 г, по време на които бяха обсъдени важни въпроси за развитието на услугите в ЦОП. В едно от заседанията беше дискутиран начина, по който могат да бъдат настанявани новородени от РО в приемни семейства. Продължи популяризирането на услугите сред отделите за „ЗД” в София и София-област. В последните заседания беше представена и приета новата програма на ЦОП за 2011г. Бяха предсатвени целите и дейностите на проект на Фондация „За нашите деца” - „Център по приемна грижа и осиновяване”, финансиран по Оперативна Програма „Развитие на човешките ресурси” 2007 - 2013. Дейността на форума гарантира осигуряване на последователни и координирани оперативни отношения между екип, заявители и потребители на услуги.

Развитие на партньорската мрежа на ЦОП „Св. София”

Основни партньори на ЦОП са дирекциите „Социално подпомагане”, респективно отделите за „Закрила на детето” в гр. София и София - област. Съвместно със социалните работници от ЦОП социалните работници от ОЗД работят с децата в риск и техните семейства по конкретни случаи. Добрата координация между екипите увеличава качеството на предоставяните услуги. ЦОП поддържа добри работни отношения с ПСАГБАЛ „Св.София” от 2006 година в насока ранно информиране и подкрепа на родилки и деца в ситуация на риск от изоставяне.

С ДМСГД „Св.София” е изградена система за взаимодействие и партниране, което допринася за подобряване на качеството на услугите в ЦОП. ЦОП си партнира при необходимост с всички доставчици на социални услуги, работещи в София, общински и държавни институции по разрешаването на конкретно възникнали трудности в работата със семейства.

Продължава популяризирането на услугите на ЦОП сред колегите от ДМСГД, ОЗД, АСП, ДАЗД, МЗ. През отчетния период една от основните цели за целия екип на ЦОП „Св.София” беше да развива ползотворни взаимоотношения с други институции и граждани с цел постигане на качество и ефективност на предоставяните услуги – Д „СП” /ОЗД, ДКЦ, РО, училища, лекари и др. За развитието на дейността се използваха различни методи:

- Разпространение на информация за услугите и дейностите на ЦОП „Св. София”
- Предоставяне на информация по електронен път
- Промотиране чрез разпространение на брошури и други презентационни материали
- Участие в професионални форуми /работни срещи, кръгли маси и др./

През годината всеки месец екипите на ЦОП и ДМСГД провеждаха работни срещи с цел планиране на дейностите и събитията, касаещи децата настанени в специализираната институция.

Услугите на ЦОП се обсъждаха на различни форуми с цел създаване на подкрепяща система за тяхното заявяване и ползване от семействата. През годината продължиха работните отношения на ЦОП с отделите за закрила на детето в София. По конкретни случаи интензивно се комуникира и се провеждат мултидисциплинарни обсъждания с всички ОЗД, които са насочили клиенти.

Продължи поддържането на работни взаимоотношения с ПСАГБАЛ «Св. София» където екипа по превенция на изоставянето дава дежурства в РО. Проведени са две срещи с директора на болницата.

Проведени са срещи с Д «СП» в София област във връзка с регламентирането на работата по приемна грижа.

Планиране и отчитане

В съответствие с принципите на откритост и прозрачност, директорът на ЦОП подготви месечни доклади по определен формат за извършените дейности. Беше изготвян план за предстоящите дейности за следващ месец, съобразно графика на дейностите. Техническите доклади бяха подкрепени с финансов отчет.

Планирането и отчитането се извърши на месечна основа. За изготвяне на отчетите всеки член на екипа изработваше месечна статистика за работа с клиенти. Месечните планове и отчети се предоставяха на СО до 10-то число на месеца, следващ отчетния период. В ЦОП «Света София» има изработен и се поддържа месечен график за събития и дейности, осъществявани в социалната услуга. Екипните срещи се организираха всяка седмица по определен формат, като от всяка екипна среща се изготви протокол. Протоколите се съхраняват в специално организирана папка. Достъп до папката с протоколи има всеки член на екипа. Подекипите провеждаха регулярни седмични срещи, които също се протоколираха.

Развитие на екипа на ЦОП „Св. София”

Екипът на ЦОП „Св. София” се състои от социални работници, психолози, фамилен терапевт, рехабилитатор и административен асистент. Подборът, обучението и супервизията на екип на ЦОП се извършват по системата за наемане и развитие на персонала на фондация „За Нашите Децата”. Подборът са прави за всяка позиция и задължително следва процедурата, описана в дейността по-горе. Обученията се организират интерактивно, на модули, по одобрени от фондацията обучителни пакети.

Въвеждащото обучение е задължително за всеки новонает служител, както и поддържащите обучения и супервизия. Супервизията се предоставя по два начина – от прекия ръководител или от друг супервайзор. Често в обученията и супервизията ние каним да участват също така представители на ОЗД и домовете за деца, което има позитивен ефект върху отношенията ни с тях. На всяко обучение се води документация – пакет и списък, а за супервизиите – график и протоколи.

През 2010 г. са проведени 11 поддържащи обучения на екипа на ЦОП. Екипът на ЦОП е попълнен от необходимите специалисти, които получават регулярно обучение и супервизия. Назначиха се социален работник и административен асистент. Има оформена папка за обучения на екипа на ЦОП, която се актуализира съобразно нуждите на екипа. За периода на 2010г. са проведени обсъждания на 49 случая с ОЗД. За периода са предоставени 230 часа външна супервизия към екипа на ЦОП и над 500 часа вътрешна супервизия.

Развитие на доброволческия екип към ЦОП „Св. София”

Екипът на доброволци заема важно място в партньорската мрежа на ЦОП. Екипът от доброволци участва в реализирането на дейностите на ЦОП, както и на събитията организирани от фондацията. Повечето от доброволците участват активно в социализиращите дейности на ЦОП насочени към децата от ДМСГД ”Св.София”. През годината продължи да тече подбор за нови доброволци в ЦОП чрез сайта на фондацията. Високите стандарти, които поддържа ФЗНД при включването на доброволци в дейностите на ЦОП, успя да гарантира качествена селекция на работещ и мотивиран екип от доброволци, което от своя страна рефлектира върху количествените показатели.

Методиката за работа с доброволци на фондация „За Нашите Деца” е приложена в ЦОП за периода на 2010 г. Тя обхваща работа по етичния кодекс на доброволеца, подбор на доброволци, специализирани обучения и супервизия на доброволци, участието им в дейности в ЦОП, дарителски акции. Екипът на ЦОП участва в целия процес, който се координира от социалните работници и координатор екип. Набирането на доброволци и дарителските акции се обявяват на сайта на фондацията. Всеки доброволец има досие, както и документи, доказващи годността за дейностите, за които е определен да върши в ЦОП, в т.ч. свидетелство за съдимост.

Към ЦОП има сформирани екип от действащи 12 доброволеца. Проведени са 3 специализирани обучения. Ежемесечно се правят срещи между екипа на ЦОП и екипа на доброволци. Социален работник и психолог супервизират доброволците, които влизат в социализиращите групи за деца.

5. РАБОТАТА НА ЦОП „СВЕТА СОФИЯ” В ЦИФРИ

През 2010г. ЦОП „Св. София” е работил по общо 300 случая. От тях 207 са случаи на деца. По всеки случай на дете се работи по индивидуален план. ЦОП работи по 93 случая на възрастни /приемни и осиновителни семейства, бременни жени, младежи, напуснали институции/. Обслужените клиенти от ЦОП за 2010 г. са общо 782. Всички те са от семействата на основните случаи. През 2010г. ЦОП „Света София” организира общо 11 групи, а в тях са включени общо 93 участници.

Към месец декември на 2010г капацитета на ЦОП е 105 места. Към края на същия период в центъра се работи по общо 111 активни случая. През годината броят на отворените случаи през отделните месеци е стигал до 121.

Анализът на работата на ЦОП показва, че се работи приоритетно по случаи в направленията превенция на изоставянето, приемна грижа и осиновяване, реинтеграция и социализация на деца от специализирани институции. Данните показват нараснало търсене на превантивни услуги и специализирани услуги насочени към подкрепа на алтернативни семейства - близки и роднини, приемни семейства и осиновители. Нараснала е необходимостта от създаване на групови форми на подкрепа на семейства на осиновители, както и на семейства на роднини и близки. Запазва се статуквото от последните години единствено ЦОП да предлага на този етап услуги насочени към ранна кризисна интервенция на ниво родилно отделение.

Тенденцията сочи, че с този капацитет ще отговорим на 100% на нуждите на децата и семействата през другата календарна година, както и на увеличаващия се обем от случаи, които ще бъдат насочени от отделите за „Закрила на детето“.

6. ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ В РАЗВИТИЕТО НА ЦОП „СВЕТА СОФИЯ”

През отчетния период в ЦОП „Св.София” екипите по превенция на изоставянето и семейна подкрепа и деинституционализация/ приемна грижа, реинтеграция, осиновяване и семейства на близки и роднини/, продължиха да работят на ниво случай съобразно изработените и утвърдени във фондация „За Нашите Деца” методики за работа с деца и семейства. Освен развитие на практиката по превенция на изоставянето, екипът на ЦОП участва в международно изследване по въпросите на изоставянето на малки деца и новородени по проект на Нотингамския университет и екипа на проф. Кевин Браун. Участието на фондацията в това изследване позволява да развиваме нашата визия за превантивните услуги и ролята на семейната подкрепа.

Не по-малко значимо за развитието на семейните услуги като алтернатива на институциите, е участието на екипът на центъра в проект „Защитени деца в сигурни семейства“, реализира от фондацията и финансиран от фондация ОУК. Проектът цели да се създадат и въведат рефлексивни стандарти за сигурност на семейната среда. Участието на екипа на ЦОП „Св.София“ в този проект е от голямо значение за развитието на идеите ни за защитеност на децата в биологични и алтернативни семейства, както и на инструментариума за измерване на риска за децата в семейна среда. За повишаването на капацитета на екипа ни, по проекта са привлечени проф. Анди Билсен, Фил Смит от The FCA и Галина Маркова от НБУ.

В подкрепа на развитието на приемната грижа, в ЦОП се организира формат на почасова заместваща приемна грижа, която се развива под формата на арт-ателие. Новаторски за България са и подкрепящите обучения и групата на приемните семейства. Всичко това се случва благодарение на партньорството на фондация „За Нашите Деца“ с едни от световните лидери в приемната грижа – The FCA – CoreAssets, и предоставяното тях интензивно обучение на екипа на центъра.

В ЦОП се създаде концепция за терапевтично звено, съставено от психолози, семеен терапевт и рехабилитатор, които имат за цел да предоставят специализирани терапевтични услуги на клиентите на ЦОП по заявка на социален работник. Услугите ще се предоставят както на биологични семейства и деца, така и на алтернативни семейства и настанени в тях деца.

Благодарение на публичността на дейността на ЦОП „Св. София”, Центърът се превърна в разпознаваемо място за широката общественост, където специалисти помагат на децата и

семействата да намерят решение на техните проблеми. Това допринесе за допълнителното набиране на средства от корпоративния сектор, които да бъдат използвани за подобряване и разширяване на качеството на услугите, предлагани от Центъра. Над 50 000 лева бяха набрани от дарители. Заедно с паричните средства бяха привлечени и материални дарения. Бус, с които да бъдат превозвани децата, ползващи социалните услуги, бе дарен от фирма Алианц. Това превозно средство ще улесни и достъпа на децата от ДМСГД „Св.София“ до мероприятия, провеждани извън дома и по този начин ще бъде преодоляна изолацията им. Освен това с буса се превозват дрехи, бебешки пакети и медикаменти за деца в риск.

Дрехи и обувки за деца и семейства бяха набрани в рамките на цялата година. Тези материални дарения са от много важно значение за семействата, които изпитват затруднения в отглеждането на децата си поради бедност. Не може да не споменем и паричните средства, които центърът предоставя на семействата като част от подкрепата към тях. Те са осигурени от редица наши партньори, приятели и дарители, които споделят ценността на семейната грижа за децата. Много дарители инвестираха и в материалната база на Центъра – дарения бяха офис мебели за екипа, както и щори, които спомогнаха за комфортната работна атмосфера. Рекламна агенция „Дига Лайн“ отпечата безвъзмездно брошури за Центъра. Фондация „За Нашите Деца“ ще продължи да набира допълнителни средства от корпоративния сектор и през 2011 г., за да обезпечи успешното функциониране на центъра. Повишаването на осведомеността на дарители и граждани за дейността на ЦОП ще спомогне за устойчивостта на услугите.

7. ПУБЛИЧНОСТ НА ДЕЙНОСТТА НА ЦОП „СВЕТА СОФИЯ”

Фондация „За Нашите Деца” организира редица събития, които имаха за цел да запознаят широката общественост с дейността на ЦОП и да спомогнат за разпознаването на центъра като място, където децата и семействата могат да намерят професионална подкрепа и разбиране. В провеждането на събитията бяха включени както специалистите, които работят в центъра, така и доброволци. Всички доброволци, съобразно процедурата за подбор на доброволци на фондацията, преминаха обучения и бяха координирани от социален работник. Организираните събития бяха планирани, така че да бъдат приятни и полезни за децата и семействата и същевременно да са достатъчно интересни за медиите и широката общественост. През 2010 г. фондация „За Нашите Деца” работи за да наложи имиджа на центъра като място, където семействата в риск могат винаги да потърсят помощ и да получат квалифицирани и ценни съвети. Често експертите, работещи в центъра бяха канени да участват в медиите със своето компетентно мнение, което е доказателство за професионализма и популярността на ЦОП „Св.София”. Сред по-значимите изяви на специалистите бяха участия в сутрешния блок на Българска национална телевизия, радио репортаж на Българско национално радио от центъра, пряко телевизионно включване в предаването „На кафе” по Нова телевизия.

 За популяризиране на услугите на ЦОП бяха издадени следните информационни материали:

За постигането на висок резултат по информирането за услугите на ЦОП, в Програмата за ЦОП за 2010 г. беше планирано да бъдат издадени набор от информационни материали. В хода на реализиране на Програмата на Центъра нуждите от информационните материали се промениха в съответствие с заявените услуги от клиентите. Специализацията на ЦОП в услуги в няколко направления определи и необходимостта от захранване с информационни брошури именно по тези въпроси. В отговор на нуждите на ЦОП, през 2010 г. бяха издадени 5 вида брошури с общ тираж 3000 броя. Бяха издадени брошури, които дават полезна и

достъпна информация за дейностите и услугите, които ЦОП „Света София“ предлага. Печатните материали са разпространени сред потенциални ползватели и заявители на услуги по време на всички публични събития на фондация „За Нашите Деца“, описани по-долу, както и на място в Центъра. Дизайнът и текстовете на брошурите целят да предоставят информацията по атрактивен начин, като са използвани различни графични похвати и техники. В тях подробно са описани услугите, които се предлагат в ЦОП. Издадени бяха и брошури за приемна грижа. Брошури, които разясняват услугите за осиновители, които Центърът предлага, бяха отпечатани безвъзмездно от печатница, която подкрепя дейността на ЦОП. В рамките на кампанията по приемна грижа бяха отпечатани също така информационни брошури за услугите на центъра и правата на приемните родители.

Великденски празник

По случай Великден в ЦОП бяха поканени семейства, които използват социалните услуги на центъра, на специален празник, в който всички дружно да боядисат яйца. Социалните работници и специалистите на ЦОП се бяха подготвили с яйца, боички, пастели и всякакви наглед дребни неща, които правят яйцата писани и красиви. В края на празника всяко семейство взе със себе си своите боядисани яйца, а децата си тръгнаха със скромни подаръци за предстоящия Великден. Специалистите на ЦОП се стремят да насърчават децата и техните родители да празнуват традиционни семейни празници, за да се

чувстват сплотени и да споделят позитивни и красиви емоции.

Кръщение на три деца от кмета на София

Значимо събитие, което популяризира дейността на ЦОП „Св.София“ сред широката общественост бе кръщението на три деца, на които специалистите на фондацията са помогнали да имат родители. Мероприятието се състоя в центъра, а кръстница на децата стана столичния кмет Йорданка Фандъкова. Трите деца – Анжелика, Христиан и Вяра имат родители благодарение на социалните работници и психолозите от фондация „За Нашите Деца“. Вяра е на 4 години. Нейната майка я изоставя в родилното отделение, а социалните работници на фондацията ѝ намират осиновители – семейство Александрови. Малкият Христиан е бил в опасност да се раздели със своята майка в родилното отделение, но намесата на социалния работник в болницата е помогнал на майката да вземе решение да задържи детето си. 7-месечната Анжелика е бебе, което е „пътувало“ от Бургас, за да се роди в София и да бъде изоставена от родителите си. В таксито към родилния дом, майката на Анжелика започва да ражда. И шофьорът я кара в родилното отделение на болницата „Света София“. След като специалистите консултират майката в родилното отделение, бебето се връща у дома с майка си. Събитието бе широко отразено от всички национални медии.

Кампания по приемна грижа

Екипът на ЦОП установи нуждата от популяризиране и разясняване на въпросите и дилемите, свързани с приемната грижа. В тази връзка бе проведена среща с Д „СД“ към Столична община и бяха предоговорена предварително заложената кампания за деца със специални нужди.

Така през месец ноември 2010 г. стартира кампания по приемна грижа. Целта ѝ бе да запознае потенциалните приемни родители и кандидат за приемни семейства с процеса на приемничеството, с техните права и задължения. Произведоха се 2 вида брошури. Единият вид бяха брошури, даващи информация за услугите на ЦОП, за подкрепата, която децата и родителите могат да получат в него. Другият вид имаха за цел да разяснят основните права и задължения на приемните родители, да предостави контактна информация на ЦОП, както и да представи услугите за приемни деца и родители, които центърът предоставя. Освен това брошурата за приемната грижа популяризираше и новосъздадения Интернет портал за приемна грижа на фондация „За Нашите Деца“ – www.detstvo.detebg.org.

Като част от кампанията бе проведен и **Ден на отворените врати за приемната грижа**. Събитието протече в 2 части – в първата част експерти, граждани, представители на институции и болници бяха поканени в ЦОП, за да се запознаят с предлагания набор услуги и екипът, който ги предоставя. Бяха подготвени интерактивни презентации с цел да бъде разяснени на общодостъпен език предоставяните социални услуги.

Втората част се състоя в хотел „Шипка“, където пред приемни родители, представители на общината, институциите и партньори на ЦОП „Света София“, експерти на фондацията представиха основните успехи и предизвикателства пред приемната грижа. В събитието бяха включени приемни деца и родители, които също разказаха за техните дилеми и споделиха добрия си опит. Целта на събитието беше да въвлече в дискусия по-широк кръг от хора, имащи отношение към приемната грижа в неформална обстановка. За присъстващите деца беше организирано тържество с професионални аниматори, което имаше за цел да отмени за малко техните родители и да има даде време за дискусия и обсъждане. Събитието бе организирано непосредствено след Деня на християнското семейство и така се превърна в **своеобразен празник**, посветен на едно нетрадиционно семейство – приемното, което дава шанс на изоставени деца да имат истински дом и родители. **Кулминацията на събитието** бяха благодарствени думи на дете от приемно семейство, които накараха всички присъстващи да се почувстват истински щастливи, че работят, за да има повече приемни семейства - „*Благодарим на вас, с които посрещаме заедно рождените си дни, на вас, които се вълнувате с на*

за първия учебен ден, които изпитват болка, когато боледуваме и най-важното правите и невъзможното, за да не се чувстваме различни от всички останали деца.” На края на празника приемни родители и деца нарисоваха обща картина с ръцете си, с която отправиха послание, че когато хората са обединени от една обща цел, бъдещето и мечтите стават по-цветни и постижими.

След събитието бе публикувана новина на сайта на фондация „За Нашите Деца”, както и беше разпратено прес съобщение до всички национални медии. Като резултат на кампанията посещаемостта на портала по приемна грижа **достигна близо 1000 потребители** само за първия месец от неговото съществуване. Близо **20** души изпратиха попълнен въпросник за кандидатстване за приемен родител.

Като част от кампанията започна и заснемането на **4 кратки информационни видеоклипа** за приемна грижа. Те ще показват добри практики в ЦОП, напредък на деца при работа със специалисти. Видео материалите ще се използват за популяризиране на процеса на деинституционализация чрез показване на ефекта от услугите в общността. Видеоклиповете за приемна грижа ще се използват и по време на обучения за кандидат приемни родители, провеждани от Фондация „За Нашите Деца”, както и на сайта на фондацията. Целта на видеоклиповете е обучителна и информативна, така че кандидатите да получат възможно най-точна представа за приемното родителство и да вземат окончателно решение дали са готови да поемат тази отговорност. Видеоклиповете ще представят правата и задълженията на приемните родители, кои са приемните деца и какво е характерно за тях, както и предизвикателствата на приемничеството. Те ще носят позитивно настроение, като същевременно дават реалистична представа за същността на приемното родителство.

Видеоклиповете могат да се използват и от община Пловдив с цел привличане на нови дарители за общината, които виждат постиженията да се ангажират с подкрепа на бъдещи планове и инициативи.

Посещение на ЦОП „Св.София” от първите дами на Гърция и България

На 18 ноември, като част от официалната визита на Гръцкия Президент в Република България, г-жа Меи Папуля, първата дама на Гърция, придружена от г-жа Зорка Първанова, посети [Центъра за обществена подкрепа „Св. София”](#). Дейността на [Фондацията](#) и Центъра бяха представени от директора на организацията [Иванка Шалапатова](#) и ръководителя на Центъра [Иван Павлов](#). **Първите дами посетиха всички работни помещения на детския център.** По време на визитата екипът на фондацията

провеждаше консултация на майка на дете с увреждания и дейност с изоставени малчугани с цел тяхната социализация. Двете първи дами бяха запознати с това, че по график тези деца участват в индивидуални и групови занимания с доброволци на „За Нашите Деца“ и специалисти. Гръцката първа дама прояви интерес към сензорната зала на центъра за обществена подкрепа „Света София“, където наблюдава демонстрация на възможностите за работа с деца с трудности във възприятията на околния свят. Г-жа Папуля изрази своето възхищение от дейността на организацията и от задълбочения ѝ подход. Съпругата на

българския президент Зорка Първанова сподели възхищението си от екипа на Центъра. Те потвърдиха ангажираността си към социалната кауза на организацията и заявиха готовност за подкрепа в бъдеще. Фондацията с благодарност прие подаръците, които двете първи дами направиха на Центъра - разнообразни дидактични материали и играчки за всички деца, в помощ на уязвимите деца, с които специалистите работят. В края на посещението, всички гости от българската и гръцката делегация получиха своята Коледна картичка, изработена от децата, които посещават Арт ателието на Центъра.

Посещението на двете първи дами в Центъра бе популяризирането чрез новина на сайта на фондацията и прес съобщения, изпратено и разпространено от националните медии.

Коледен празник за децата и семействата, които ЦОП „Св.София” подкрепя

На 16.12.2010 г. ЦОП събра повече от 40 деца и техните семейства, които се забавляваха заедно със Снежанка и джуджето Злобливко. Малчуганите изненадаха Дядо Коледа с песни, стихотворения и танци. Празничната обстановка пренесе и малки и големи в коледна веселба, която зареди всички с много усмивки и мечти за топлина и семейно щастие. Социалните работници на ЦОП се постараха, за да има всяко дете индивидуален и подходящ за него подарък. Благодарение на добрата организация се създаде чудесна и топла атмосфера, която позволи и на родители и на деца да се почувстват наистина празнично и в приятелска атмосфера. На празника присъстваха приятели на Центъра, които подкрепят дейността му с материални и парични дарения.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като административно местоположение ЦОП "Св.София" е ситуиран на територията на район „Възраждане” в близост до район „Красна поляна”. Клиентите, обслужвани от екипите на центъра, живеят на територията на град София, но има десетки заявки от граждани, живеещи в райони на София-област за предотвратяване на изоставянето. Кризисните интервенции на ниво родилно отделение остават важен социално значим фрагмент от предоставяните услуги на центъра.

Можем да направим следните изводи от работата си по предоставяне на социални услуги на деца и семейства в ЦОП „Св. София” през 2010 г.:

- В ДМСГД „Св.София” са настанени около 40 деца, към които са насочени пакет от услуги. Активно работим, за да подготвим извеждането на тези деца в семейни форми на грижа, а това може да стане с много активна работа с тях в ЦОП.
- ЦОП работи интензивно освен с отделите, така и с родилни отделения в София, където се предоставят услуги за ранна интервенция с превенция на изоставянето.

Очакваме обемът работа в родилните отделения да нарасне, защото планираме да започнем сътрудничество както и с родилното отделение на болница Шейново, така и с това в Майчин дом. Известно е, че в настоящия момент липсва друга форма за финансиране на превенцията на ниво родилен дом. Този обем работа е важен, за да се затваря постепенно входа на различните ДМСГД в София.

 Поради активните действия на други организации, както и на държавните институции, общественият интерес към приемната грижа нарасна. Много хора се обръщат за съдействие към нас поради нашия профил и дългогодишен опит.

 Разширяват се формите и се увеличава броят на групите за работа с кандидат – приемни семейства и одобрени приемни семейства, осиновители, семейства, деца и бременни жени.

 Намерението на екипа на ЦОП "Св. София" е да продължи да предоставя специализирани и висококачествени услуги по следните направления:

- Превенция на изоставянето на ниво родилно отделение
- Семейна подкрепа с цел превенция на изоставянето
- Реинтеграция и социална интеграция на деца в СИ
- Приемна грижа и осиновяване
- Подкрепа на семейства на близки и роднини

Дефиницията, дадена в допълнителни разпоредби на ППЗСП, гласи "Център за обществена подкрепа е комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви". Общата рамка актуална към 2006 г. и към настоящия момент не е релевантна на динамично променящите социални услуги.

Направеният анализ за периода 2010 г. сочи, че нуждите на децата и семействата, които обслужва ЦОП "Св. София", налага преформулиране на прилагането на определението с цел реализиране на решението на правителството насочено към деинституционализация на децата и специализация на предоставените услуги.

9. РАЗВИТИЕ НА ЦОП „СВЕТА СОФИЯ”

ЦОП „Света София” е създаден по поредица от проекти, реализирани от Фондация „За Нашите Деца”. Изграден в част от сградата на ДМСГД „Света София” и негова основна роля е да обслужва подмяната на институционалната грижа в ДМСГД с услуги в общността. Изграждането на центъра допринесе за постигане на напредък в процеса на реформа за деинституционализация на децата в България с реформа в Дома за деца на възраст 0-3 години „Св. София”. Услугите на ЦОП са насочени към развитие на социални услуги, базирани в общността за предотвратяване на изоставянето и връщането на деца в риск в семейна среда, както и услуги за подкрепа на техните семейства. В работата си центърът търси цялостен подход към посрещане нуждите на детето и подкрепа на семейството. ЦОП извърши индивидуално оценяване на всички деца в дома. Оценките на децата дават препоръки към организиране на грижата за тях и планиране на подходящи услуги за детето и неговото семейство. Към момента ЦОП „Св. София” развива приоритетно услуги за децата, настанени в дома. Всичко това обслужва продължаване на процеса за реална деинституционализация на децата в среда, подкрепена с подходящи услуги, развити съобразно нуждите. В рамките на пилотната фаза от развитието на ЦОП стартира процес за подкрепа на екипа на ДМСГД за развитие на умения и нагласи за промяна на грижите и

услугите за децата в дома. В ЦОП е създадена Група за управление, която гарантира съгласуване и координация на процесите, свързани с изграждането на новите услуги. Мислим, че това е изключително важно за успеха на реформата, защото гарантира ангажирано участие на партньорите, споделяне на успеха и интегриране на опит и ресурси за преодоляване на затрудненията. С изграждането на ЦОП в сградата на ДМСГД ние отворихме и пространствено дома за интегриране с местната общност. Сега сградата е общ дом на деца под институционална грижа, но и за семейства от общността, приемни родители и осиновители. В центъра работят доброволци, които подкрепят интеграцията на децата от дома и помагат на децата за развитие на умения за социализация и изграждане на връзка със значим възрастен. ЦОП „Света София“ се превърна в естествено място за изразяване на съпричастност с бебета в риск чрез дарения на бебешки дрешки и други материали, свързани с грижата за малки деца. Тези процеси са част от процес за естествен отваряне на дома към света и на света към децата в дома. Ние мислим че това е важен подход към цялостния процес за деинституционализация на децата в България. Амбицията на Фондация „За Нашите деца“ е да продължи развитието на услугите на ЦОП „Света София“ в посока създаване на възможности за разширяване на изхода на децата, настанени в дома и спиране на входа, чрез развитието на превентивни услуги, базирани в общността.

Екипът на център за обществена подкрепа „Св.София“

и

Екипът на фондация „За Нашите Деца“